

TV 2|DANMARK A/S
Teglholms Allé 16
2450 København SV

Att.: TV 2 Jura

Radio- og tv-nævnet

H.C. Andersens Boulevard 2
1553 København V

Telefon 33 95 42 00

post@slks.dk
www.slks.dk

2. maj 2016

Klage over skjult reklame for Jyske Bank i nyhedsudsendelse på TV 2 NEWS

Sammendrag

Klager har ved e-mail af den 8. december 2015 klaget over skjult reklame for Jyske Bank i forbindelse med en nyhedsudsendelse på TV 2 NEWS den 1. december 2015.

Radio- og tv-nævnet har nu taget stilling i sagen og truffet afgørelse om, at visningen af teksten "Få et billigt og fleksibelt lån til din bolig" er en fremhævelse for Jyske Bank, der ikke er redaktionelt berettiget, hvorfor udsendelsen bragt den 1. december 2015 udgør skjult reklame for Jyske Bank og bankens produkter i strid med § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer og sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on demand-audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber.

Sagens oplysninger

Klagen vedrører et fjerninterview fra TV 2 NEWS-studiet via videolink til en ekspert hos Jyske Bank. Det påklagede indslag er bragt den 1. december 2015 kl. 12.41.

Klager anfører, at visningen af et banner i baggrunden bag eksperten fra Jyske Bank udgør skjult reklame i strid med reglerne i § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 801 af 21. juni 2013 om reklamer, sponsorering m.v. af programmer i radio, fjernsyn og on demand-audiovisuelle medietjenester samt indgåelse af partnerskaber (reklamebekendtgørelsen). Derudover omhandler sagen spørgsmålet om overtrædelse af forbuddet mod sponsorering af nyhedsudsendelser i reklamebekendtgørelsens § 30, stk. 1.

Beskrivelse af programmerne

TV 2 har som bilag til hørings svar af 13. januar 2016 indsendt kopi af nyhedsudsendelsen bragt på TV 2 NEWS den 1. december 2015 kl. 12.41.

Indslaget har en varighed af 3 minutter og 44 sekunder.

Indslaget omhandler den aktuelle situation på aktiemarkedet. Studieværten interviewer eksperten fra Jyske Bank, og der bliver talt om dagens udvikling. Herudover giver eksperten sin vurdering af den fremtidige udvikling på de danske og internationale aktiemarkeder frem mod jul og nytår 2015. Endelig omtales mulige scenarier og udvikling på aktiemarkederne som følge af en forventet rentestigning fra den amerikanske centralbank.

I det indsendte videoindslag skiftes der mellem henholdsvis fuldskærm med eksperten alene og splitscreen, hvor studiet hos TV 2 NEWS og Jyske Bank vises i skærbilledet side om side.

I studiet hos eksperten fra Jyske Bank ses i hele interviewets længde i baggrunden en række personer, der arbejder i et kontorlandskab, samt et bagtæppe med en tydelig angivelse af teksten "Få et billigt og fleksibelt lån til din bolig". Derudover er Jyske Banks logo, en cirkel sammensat af hvide trekanter, også synlig på bagtæppet i en del af interviewet. Både tekst og logo vises med hvid skrift på en grøn baggrund.

Endelig vises på skærmen i billedet med eksperten fra Jyske Bank en bjælke med teksten "Aktier" og nedenunder teksten "Seniorstrateg hos Jyske Bank, Ib Fredslund Madsen, analyserer det danske aktiemarked". Bjælken med teksten er synlig i ca. 2 minutter og 12 sekunder.

Hørings svar

TV 2:

TV 2 har i hørings svar af 13. januar 2016 oplyst, at baggrunden for interviewet med bl.a. Jyske bank er en række aftaler indgået med ministerier, offentlige myndigheder og private virksomheder. TV 2 NEWS har således mulighed for at stille igennem til de pågældende myndigheder og virksomheder med henblik på at få deres kommentarer i forbindelse med den daglige nyhedsdækning. TV 2 har oplyst, at gennemstilningerne sker på ad hoc basis og således ikke følger et på forhånd planlagt skema.

Muligheden for at stille igennem til bl.a. myndigheder og virksomheder er med til at sikre en aktuel nyhedsopdatering, idet man hermed

hurtigt kan få kommentarer i levende billeder fra centrale personer, uden at de pågældende personer først skal transporteres ind til selve nyhedsstudiet.

TV 2 oplyser videre, at aftalerne med såvel myndigheder som virksomheder er ikke formaliseret og at der ikke er økonomi mellem parterne. De enkelte myndigheder og virksomheder er endvidere selv ansvarlige for såvel indkøb, opstilling som drift m.m. af den tekniske løsning.

Endelig oplyses det, at TV 2 den 2. december 2015 – dagen efter den påklagede udsendelse blev bragt – kontaktede Jyske Bank med henblik på at sikre, at bagtæppet ikke blev anvendt ved fremtidige gennemstillinger fra TV 2 NEWS til Jyske Bank.

Radio- og tv-nævnet foretog den 29. februar 2016 en supplerende høring af TV 2 over omfanget og karakteren af TV 2s aftaler med virksomheder og myndigheder, herunder økonomien forbundet ved etableringen og driften af muligheden for videolink hos bl.a. Jyske Bank.

I sit svar af 7. marts 2016 uddyber TV 2, at TV 2s samarbejde med disse virksomheder og myndigheder i øvrigt består af uformelle mundtlige aftaler, og de redaktionelle beslutninger om programproduktionen træffes udelukkende af TV 2 NEWS. Endelig anføres det, at gennemstillingerne til eksempelvis Jyske Bank sker på ad hoc basis. Det bemærkes i denne forbindelse, at TV 2 NEWS ved manuel gennemgang af materialet har konstateret at have gennemstillet til Jyske Bank henholdsvis 8, 6, og 6 gange i månederne december 2015 og januar-februar 2016.

Om brugen af gennemstilling via videolink til eksterne parter anfører TV 2, at interviewformen ikke grundlæggende adskiller sig fra andre former for fjerninterview bortset fra, at der anvendes en allerede eksisterende teknisk infrastruktur, der giver en nemmere og hurtigere adgang fra eksempelvis TV 2 NEWS-studiet i København og til Jyske Banks hovedsæde, der ligger i Silkeborg.

Det bemærkes i forlængelse heraf, at de eksterne parter selv er ansvarlige for indkøb og drift af de tekniske løsninger til videolink, og at løsningerne varierer fra professionelle tv-studier til basale løsninger, som mulighed for Skype-forbindelse via en personlig computer m.v. TV 2 bemærker, at stationen ikke kan redegøre for de udgifter som de forskellige institutioner har haft i forbindelse med etableringen og driften af sådanne tekniske løsninger.

Afslutningsvis anfører TV 2, at brugen af eksisterende teknisk udstyr, der stilles til rådighed af eksterne parter ikke i sig selv medfører, at der foretages et indirekte tilskud til programproduktionen i af eksempelvis TV 2 NEWS i relation til reklamebekendtgørelsens regler om sponsorering.

Jyske Bank:

Jyske Bank har i sit hørings svar af 8. januar 2016 oplyst, at banken gennem en årrække har haft mulighed for og lejlighed til at komme med aktuelle og direkte udtalelser til f.eks. TV 2 om finansielle nyheder.

Banken oplyser endvidere, at årsagen til banneret, der ses bag ved den finansielle medarbejder i det påklagede interview skyldes et ombygningsarbejde i det lokale, der anvendes til video-transmissionerne. Banneret blev fjernet efter afslutningen af ombygningsarbejdet.

Endelig oplyser Jyske Bank, at banken beklager, at en seer af TV 2 NEWS er blevet forstyrret af bannerteksten i forbindelse med formidlingen af information om det danske aktiemarked.

Der henvises i øvrigt til nævnets bemærkninger nedenfor.

Radio- og tv-nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, nr. 1, i lov om radio- og fjernsynsvirksomhed, jf. lovbekendtgørelse nr. 255 af 20. marts 2014, på sit møde den 29. april 2016 behandlet sagen og skal udtale:

I henhold til § 30, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen er der forbud mod sponsorering af nyheds- og aktualitetsprogrammer. Nævnet lægger til grund, at den påklagede udsendelse på TV 2 NEWS er en nyhedsudsendelse.

Ved sponsorering af programmer forstås i henhold til reklamebekendtgørelsens § 24, enhver form for ydelse af direkte eller indirekte tilskud til finansieringen af radio- og fjernsynsprogrammer, herunder tekst-tv-sider, fra en fysisk eller juridisk person, der ikke selv udøver virksomhed ved udsendelse eller produktion af radio- eller fjernsynsprogrammer, film, fonogrammer m.v., med henblik på at fremme den pågældendes navn, mærke (logo), image, aktiviteter eller produkter.

TV 2 angiver i hørings svaret, at aftalen med såvel Jyske Bank som andre myndigheder og virksomheder ikke er formaliseret og at der ikke er økonomi mellem parterne. De enkelte myndigheder og virksomheder

er endvidere selv ansvarlige for såvel indkøb, opstilling som drift m.m. af den tekniske løsning.

Nævnet bemærker i denne forbindelse, at etablering den tekniske løsning, der som minimum kræves til et videolink, er relativ billig og kan bestå af en simpel Skype-forbindelse fra en telefon eller computer. Således har nævnet lagt til grund, at Jyske Banks tilrådgivningsstilling af teknisk udstyr m.v. i forbindelse med videointerviewet ikke anses for et indirekte tilskud til programproduktionen.

På den baggrund finder Radio- og tv-nævnet, at der ikke er tale om sponsorering af en nyhedsudsendelse.

Der skal herefter vurderes, om der er tale om skjult reklame for Jyske Bank i forbindelse med visningen af bagtæppet med budskabet fra banken.

Det fremgår af § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen, at reklamer klart skal kunne identificeres som sådanne, således at de i indhold og præsentation adskiller sig fra ordinære programmer. Reklamer, der udsendes i strid med reglerne, udgør skjult reklame.

Skjult reklame defineres i artikel 1, litra j) i direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester (AVMS-Direktivet) som:

"præsentation i ord eller billeder af varer eller tjenesteydelser, en vareproducents eller tjenesteyders navn, varemærke eller virksomhed i programmer, når præsentationen fra medietjenesteudbyderens side er ment som reklame og vil kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art. En sådan præsentation anses navnlig for at være tilsigtet, når den foretages mod betaling eller anden modydelse".

Definitionen indeholder tre kumulative betingelser, der alle skal være opfyldte, førend der er tale om skjult reklame. Fremhævelsen skal være tilsigtet fra medietjenesteudbyderens side, den skal være ment som en reklame, og den skal kunne vildlede offentligheden med hensyn til sin art.

Da det i praksis kan være vanskeligt at afgøre, om en fremhævelse fra medietjenesteudbyderens side har været tilsigtet og ment som en reklame, har Kommissionen i sin fortolkningsmeddelelse¹ bestemt, at det er berettiget at anvende kriteriet "uberettiget fremhævelse". En

¹ 2004/C 102/02 om visse aspekter ved bestemmelserne i direktivet om "Fjernsyn uden grænser, Direktiv 89/552/EØF, som senere ændret ved direktiv 2010/13/EU om audiovisuelle medietjenester.

uberettiget fremhævelse kan bl.a. ligge i, at et varemærke, en tjenesteydelse mv. optræder gentagne gange eller fremhæves på en særlig måde i et program. I den forbindelse skal der tages hensyn til programmets redaktionelle indhold. Hvis en vare f.eks. fremhæves uden berettigelse i forhold til det redaktionelle indhold eller fremhævelsen skyldes, at kommercielle hensyn har påvirket det redaktionelle indhold eller indebærer en risiko for, at seerne vildledes, kan dette indikere, at der foreligger skjult reklame.

Spørgsmålet er herefter, om der er sket en fremhævelse af Jyske Bank, som går ud over, hvad der er berettiget i forhold til indslagets redaktionelle indhold.

Radio- og tv-nævnet bemærker indledningsvis, at videoindslag af den karakter som det påklagede er almindelige på TV 2 NEWS og en hyppigt anvendt interviewform i de senere år på dansk tv generelt. I et vist omfang har formen erstattet brugen af fjerninterview i form af telefoninterviews.

Jyske Bank har i sit høringssvar påpeget, at det er af afgørende betydning for banken, at udtalelser fra bankens medarbejdere er sobre og udtryk for den professionalisme, som banken som helhed gerne vil associeres med. Derfor har banken beklaget, at en seer blev forstyrret med budskabet på bagtæppet.

Teksten på bagtæppet ses i hele interviewets længde ligesom Jyske Banks logo, en cirkel bestående af hvide trekanter på grøn baggrund, er synlig det meste af interviewet. Bjælken med teksten om at det er Jyske Bank der analyserer udviklingen på aktiemarkedet er synlig i størstedelen af interviewet. Sammenholdes disse forhold er det nævnet opfattelse, at det er entydigt, at det er Jyske Bank, som er afsender af budskabet.

Radio- og tv-nævnet finder på denne baggrund, at der er sket en fremhævelse af Jyske Bank i udsendelsen. Spørgsmålet er herefter, om denne fremhævelse er redaktionelt berettiget.

TV 2 oplyser i sit høringssvar, at brugen af denne type fjerninterview bidrager til at sikre en aktuel nyhedsopdatering, idet man hurtigt kan få kommentarer i levende billeder fra centrale personer, uden at transportere disse personer ind til studiet.

Nævnet finder generelt, at brugen af fjerninterview som det påklagede program er redaktionelt berettiget. Det er ligeledes nævnets opfattelse, at det er naturligt at oplyse seerne om, at det er en ekspert fra Jyske

Bank som udtaler sig, forudsat at dette sker på en neutral måde uden at få karakter af reklame.

Nævnet finder derfor, at angivelsen af "Seniorstrateg hos Jyske Bank, Ib Fredslund Madsen, analyserer det danske aktiemarked", i forbindelse med indslaget har en naturlig berettigelse. Bjælken med information om, at eksperten er fra Jyske Bank, vises i ca. 2 minutter og 12 sekunder. Det er nævnets opfattelse, at en kort angivelse af bjælken i begyndelsen af interviewet ville være tilstrækkeligt til at oplyse seerne om, at den pågældende ekspert kommer fra Jyske Bank.

Hvad angår bagtæppet er det imidlertid nævnets vurdering, at teksten med budskabet for Jyske Bank ikke er af redaktionel betydning for videreformidlingen af den ekspertviden, som banken besidder om finansmarkederne.

TV 2 har oplyst, at TV 2 NEWS ikke var bekendt med teksten på bagtæppet forinden gennemstilningen til Jyske Bank. Nævnet understreger i denne forbindelse, at det er TV 2s ansvar at sikre, at der ikke forekommer skjult reklame i nyhedsudsendelserne.

Nævnet finder samlet, at det synlige bagtæppe med slogan og logo sammenholdt med bjælken med information medfører, at Jyske Bank bliver fremhævet på en måde, der går ud over, hvad der er redaktionelt berettiget.

Radio- og tv-nævnet finder på den baggrund, at udsendelsen indeholder skjult reklame for Jyske Bank. Udsendelse er dermed udformet i strid med reklamebekendtgørelsens § 2, stk. 1.

På baggrund heraf har Radio- og tv-nævnet truffet følgende

AFGØRELSE

Den påklagede nyhedsudsendelse sendt på TV 2 NEWS den 1. december 2015 kl. 12.41, indeholder skjult reklame for Jyske Bank i strid med § 2, stk. 1, i reklamebekendtgørelsen.

Mads Bryde Andersen
Formand

/Tomas Kærup
Nævnsssekretær